

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta ja keskittyy lausunnossaan tarkastelemaan esityksen tiettyjä kohtia yliopistojen näkökulmasta ja kyseisten ehdotusten vaikutuksia yliopistojen varainhankintaan.

Pidämme myönteisenä, että yksityiselle lahjoittamiselle luodaan uusia kannustimia. Näin vahvistetaan suomalaista lahjoittamisen kulttuuria. Hallituskaudella yliopistojen perusrahoitusta on leikattu, ja yksityisen rahoituksen lisääminen on yksi tapa vahvistaa yliopistojen toimintamahdollisuuksia. Unifi haluaa kuitenkin korostaa, että yksityistä rahoitusta ei tule nähdä keinona korvata pitkäjänteistä ja ennustettavaa julkista rahoitusta.

Myös veropolitiikan tulisi olla pitkäjänteistä ja ennakoitavaa. Yliopistojen mahdollisuuksia kehittää ja systematisoida varainhankintaa ja luoda lahjoittamisen kulttuuria on tuettu viime vuosien aikana useiden eri hallitusten toimesta erilaisin mekanismein, ja yliopistot ovat näiden päätösten myötä pystyneet kasvattamaan lahjoittajien ja lahjoitusten määrää. Tähän asti tehtyä työtä ja onnistumisia ei tule vesittää muutoksilla, jotka saattavat vähentää kiinnostusta lahjoittamiseen. Lisäksi on tärkeää, että lahjoittamiseen liittyvä lainsäädäntö ja käytännöt ovat selkeitä ja helposti ymmärrettäviä.

Esityksessä luonnollisten henkilöiden lahjoitusvähennys ehdotetaan jatkossa tehtäväksi veroista 30 prosentin suuruisena, jolloin lahjoitusvähennys henkeä kohden pienenee useimmilla lahjoittajilla. Tämä saattaisi vähentää halukkuutta lahjoituksiin, eikä Unifi pidä muutosta tarkoituksenmukaisena.

Esityksessä ehdotetaan, että jatkossa yhteisö voisi vähentää korkeakouluille tarkoitettuja lahjoituksia yhteensä enintään 250 000 euroa verovuodessa ja laissa muille tarkoitettuja lahjoituksia yhteensä enintään 50 000 euroa verovuodessa. Tämä on merkittävä heikennys nykytilaan, jossa enimmäisvähennys on 500 000 euroa. Tällä hetkellä lahjoittajan on mahdollista tehdä lahjoitus usealle eri yliopistolle ja saada vähennys jokaisesta lahjoituksesta.

Verovelvolliskohtainen enimmäismäärä johtaisi todennäköisesti lahjoitusten pientymiseen ja vähentäisi niiden hajauttamista eri kohteisiin. Muutos ei ole tarkoituksenmukainen kiristävässä julkisen rahoituksen tilanteessa, jossa tulisi huomioida yksityisen rahoituksen kasvava merkitys. Unifi tunnistaa sen, että nykyinen mahdollisuus vähentää 500 000 euroa ansiotuloista koskee Suomessa erittäin pientä lahjoittajien ryhmää, mutta korostamme esitetyn muutoksen signaalivaikutusta. On tärkeää, että myös suurlahjoitusten tekemistä tuetaan, koska suurlahjoituksilla saadaan myös suurempaa vaikuttavuutta.

Unifi kannattaa vähennysoikeuden laajentamista pääomatuloihin, sillä se lisäisi joustavuutta lahjoittajien näkökulmasta ja voisi osaltaan kannustaa lahjoittamiseen.

Unifi pitää tärkeänä, että myös pienemmät lahjoitukset (esimerkiksi kuukausilahjoitukset) tulisivat vähennyskelpoisiksi alarajaa laskemalla. Lahjoitusvähennyksen alarajan laskeminen voi kannustaa uusia lahjoittajia lahjoitusvähennyksen piiriin, sillä se tekisi esimerkiksi 50 euron kuukausilahjoitukset yhteensä vuositasolla verovähennyskelpoisiksi.

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry, Finlands universitetsrektorers råd Unifi rf

Koistinen Jenni
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry